

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 43. Olağan Genel Kurul Sonuç Bildirisi

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) 43. Olağan Genel Kurulu, 10-11 Nisan 2010 Ankara'da TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Teoman ÖZTÜRK Konferans Salonunda 779 delegeden 691'inin katılımıyla toplanmıştır. 74 bin 831 üyesi, 8 bin 984 öğrenci üyesi, 18 Şube, 55 il, 38 ilçe temsilciliği, 11 mesleki denetim bürosu, 1.500'ü aşkın iş yeri temsilcilikleri ile örgütlü Odamızın 43. Genel Kurulu sonunda aşağıdaki saptama, görüş ve önerilerin kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

TÖzellikle İkinci Paylaşım Savaşından sonra dünya, iki kutuplu yapısından 1990'lı yıllarda sosyalist ülkelerin çözülüşü ile birlikte emperyalistler lehine tek kutupluluğa dönüşmüştür. 1980'li yıllarda yeni bir dünya düzeni oluşturmak için harekete geçen emperyalist kapitalist sistem neo liberal politikalarını son yıllarda çok hızlı bir biçimde dünyanın her yerinde hayata geçirmiştir. Dünyada Reagan/Thatcher dönemi olarak anılan bu sürecin bizdeki yansıması ise 24 Ocak kararları ve 12 Eylül askeri faşizmi olarak karşımıza çıkmıştır. Bugün ise yeni güçlü kutupların oluştuğu, her sorunun yeni pazarlıklara konu olduğu, uluslararası boyut kazanabilecek bölgesel gerilimlerin yaşandığı, kapitalist dünya ekonomisinin yayılmacı karakterine uygun çelişki ve çatışmalı yeni bir dönem sürmektedir.

Dünyamıza küresel çıkar politikalarının neden olduğu savaşlar, işgaller, katliamlar, soykırımlar, daha yoğun sömürü, işsizlik, açlık, yoksulluk ve yolsuzluk düzeni damgasını vurmuştur. Başını ABD'nin çektiği emperyalizm hiçbir ulusal kural, düzenleme ve sınırlama ile karşılaşmayacağı küresel bir sömürü ortamı yaratmak için dünyayı yeniden şekillendirmektedir. 11 Eylül; emperyalistlerin, ekonomik yayılmacılığı askeri işgallerle daha da derinleştireceği yönündeki tercihlerini açığa çıkartmıştır.

Küresel sermaye serbest dolaşımıyla dünya ölçeğinde demokrasilerin gelişeceğini ileri sürmektedir. Ancak dünya konjonktüründe emperyalist çıkarlar doğrultusunda ortaya çıkan işgallerin, savaşların ve yaratılan diktatörlüklerin bu savı çürüttüğünü açıkça görmekteyiz.

Gelişmekte olan ülkelerin gerek ekonomik yapılarını gerekse siyasal yapılarını hegemonyası altına almaya çalışan küresel sermaye, sözcüleri IMF ve Dünya Bankası gibi kurumların aracılığı ile bu ülkelere kendi programlarını ve krizlerini aşmak için baskı ve sömürü politikalarını dayatmaktadır.

2008 yılının son çeyreğinde dünyada başlayan ve derinlemesine süren dünya ekonomik krizi kapitalizmin kaçınılmaz bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya kapitalizminin belirli aralıklarla yaşamış olduğu kriz, ülkemiz için kronikleşmiş ve yaşamımızın bir parçası olmuştur. Kriz tüm emekçi kesimleri işsizleştirip, yoksullaştırdığı gibi biz mühendis mimar ve şehir plancılarını da işsizleştirmiş veya çalışan yoksullar haline getirmiştir.

Türkiye'de egemen sınıflar ve onların taşeronu AKP Hükümeti, kapitalist küreselleşme ve neo-liberal politikalar ekseninde, her alanda özelleştirme, kuralsızlaştırma ve ticarileştirme ile dışa bağımlı yapıyı pekiştirmiştir. Ülkemizde sınai yatırımlar durmuş, KOBİ'lerin önemli bir kısmı pazardan çekilmiş, işsizlik kronik bir sorun haline gelmiştir. Üyelerimiz de bu girdabın içinde mesleki, ekonomik, sosyal tatminsizlikler ile karşı karşıyadır.

AKP iktidarı ve bazı yandaşları Türkiye ekonomisinin krizden etkilenmediğini, büyümeye başladığını söylüyorlar. Gerçekler emekçi halktan gizleniyor ve başarısızlıklarını gizlemek için rakamlar cilalanıyor. Finans oligarşisinin, Türkiye ekonomisini spekülâtif rakam oyunları ile şişirdiği aşikardır. 2009'da ekono-

minin yüzde 4,7 oranında küçüldüğü ülkemizde yeni büyüme oyunlarının sıcak para ve yüksek ithalat bağımlılığına bağlı olduğu gerçeğinin üzeri örtülmek istenmektedir. Gerçek göstergeler olan işsizlik ve çalışan kesimlerin yoksulluğu ise göz ardı edilmektedir. Üretimden, sanayileşmeden ve istihdamdan uzak bir büyüme, ancak dış kaynakların ülkemize daha fazla kâr elde etmek için gelmesi ile mümkün olabilir. Borsaya, devlet kağıtlarına ve hizmet sektörlerine gelen sıcak para ve doğrudan yabancı sermaye, gerçekte üretim ve ihracatın fason üretime dayalı olmasını koştulamakta ve dış borç yükünü artırmaktadır.

Ekonomiyi saran bu finansallaşma dünyada da korkunç boyutlardadır. Toplumcu iktisatçılar, serbestleşme, finansallaşma politikalarıyla birlikte reel sektörde kullanılan her 1 dolara karşılık dünya finans piyasalarında 25-30 dolarlık bir işlem hacmi gerçekleştirdiğini; 1970'lerde günde yaklaşık 190 milyar dolar hacmi olan döviz piyasası işlemlerinin 2008-2009'da 1,8 trilyon dolara ulaşmış olduğunu; bu rakamın dünya ticaret hacminin 70 misline ulaştığını belirtmektedir. Kısaca kapitalizmin insanlığa dayattığı, finansal hareket şişkinliği ile oluşan bir balon ve halklara yönelik bağımlılık ve sömürü zinciridir.

Diğer yandan emperyalizm, AKP eliyle ülkemizin zaten sorunlu olan demokrasisini daha fazla vesayet altına almaktadır. Bu anlayışın siyasi, sosyal yaşamdaki tezahürlerine emek ve meslek örgütleri, üniversiteler, bilim kurumları ve yargıyı kuşatma ve anayasa referandumu gibi konularda sık sık karşılaşmaktayız.

Kürt sorunundan kaynaklı çatışmalar ülkemizin ekonomik kaynaklarını tükettiği gibi, halklar arasında kardeşlik duygularını da zedelemektedir. AKP siyasi iktidarının demokratik açılım paketi bölgede 30 yıla yakın yaşanan silahlı çatışmaları ve şiddeti bitiremediği gibi Kürt sorununu çözebilecek bir yaklaşıma sahip değildir. Bölgede siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel haklar sağlanmadan, sanayileşme, yatırım ve istihdam yaratılmadan çözümün gelmesi zor görünmekte, sağduyunun ve barışın egemen olması için gayretlerin sürdürülmesi gerekmektedir.

Ülkemiz yukarıdan aşağıya bürokratik dönüşümler, aşağıdan yukarıya cemaat-tarikat ağlarıyla kuşatılmaktadır. Siyasi iktidar, her geçen gün anti demokratik öğeleri biraz daha kökleştirmektedir. Bu kapsamda son yıllarda siyasal gündemlerin önemli bir başlığı, yapmak istenen anayasa değişiklikleri olmuştur. Öncelikli olarak biz, "12 Eylül Anayasasına hayır" derken, tuzağa düşmeksizin "siyasal iktidarın çıkar ve hedefleri doğrultusunda hazırlanan anayasa değişikliklerine da hayır" diyoruz.

Liberal uygulamaların bir parçası olan iş ve sağlık yasalarıyla çalışanların hakları budanmakta, halkımızın sağlığı piyasa koşullarının insafına terk edilmektedir. TEKEL örneğinde bütün çıplaklığıyla görülen 4/C v.b. uygulamalar ile özel sektörde doruğa çıkmış olan güvencesiz istihdam biçimleri ile işsizlik ve çalışan yoksulların sayısı hızla artmaktadır. Egemen ekonomik politikaların belirleyicileri, ülkemizi ucuz iş gücü deposu olarak görmekte, emekçilerin her türlü sağlıksız ve güvenliksiz koşullarda çalıştırılmasına yol açmaktadır. Bu koşullarda çalışılan iş yerlerinde pek çok iş cinayeti de meydana gelmektedir.

Yine meslek alanlarımızı yakından ilgilendiren "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun", "Demokles'in kılıcı" gibi başımızda sallanmakta ve serbestleşmeler eşliğinde meslek alanlarımız daraltılmak istenmektedir. Bu yasa ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 34 ve 35. maddeleri ile Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun'un 1 ve 7. maddelerinin uygulanması engellenerek, yabancı mühendislerden istenmesi zorunlu olan denklik belgesi kaldırılmak; yabancı mühendis ve mimar istihdamında

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile TMMOB'nin görüş bildirmesi uygulamasına son verilmek istenmektedir. AB, "hizmetlerin serbest dolaşımı" kapsamında ülkemiz mühendis ve mimarlarına kendi ülkelerinde bu olanakları sunmaz iken, bu tasarının yasallaşması halinde, AB vatandaşı mühendis ve mimarlar ülkemiz mühendis ve mimarlarından daha üstün bir konuma getirilecektir.

AKP iktidarı ilgisiz bir yasada yaptığı değişikliklerle kamuoyunu atlatmıştır. "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"a eklenen bir madde ile Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 12. maddesi sessizce değiştirilmiş, TBMM gündeminde bekleyen "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun"un bazı hükümleri, gizlice Meclisten geçirilmiştir. Böylece yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının akademik ve mesleki yeterliliklerini kanıtlamalarına gerek kalmadan ülkemizde çalışmaları sağlanmaktadır.

Bu noktada, TMMOB Makina Mühendisleri Odası 43. Olağan Genel Kurulu, emperyalizme, ülkeyi küresel kapitalizmin çıkarlarına peşkeş çekmeye ve ulusal onuru yok etmeye karşı mevzileri savunma ve başka bir dünya kurma mücadelesinin içinde olduğunu vurgulamaya kararlıdır.

Genel Kurulumuz, IMF ve Dünya Bankası politikaları karşısında, bu ülkenin savaşımsız sömürsüz barıştan, halkların kardeşliğinden, emekten ve halktan yana güçlerin kararlılığı, mücadele azmi ve birlik ve dayanışma bayrağını yükseltme iradesinin önemini bir kez daha dile getirmektedir.

Yukarıdaki saptamalardan hareketle, TMMOB Makina Mühendisleri Odası 43. Olağan Genel Kurulu, aşağıda belirtilen çalışma ilkeleri eşliğinde ülkemiz sanayisi ve toplumsal sorunlarına dair çözüm önerilerini kamuoyu ile paylaşmaktadır.

• Makina Mühendisleri Odası, yeni çalışma döneminde de ana yönetmelik ve yönetmelikleri, çalışma anlayış ve ilkeleri ile, üyelerinden aldığı güçle, emekten, barıştan, eşitlikten, özgürlükten, demokrasiden yana; her türlü gericiğe, nefret suçlarına, ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı "bir arada yaşamı" savunacak, örgütsüzlüğe, tüm baskı ve dayatmalara

karşı direnmesini sürdürecektir.

- Odamız çalışma anlayışı doğrultusunda gerçekleştirdiği etkinliklerle oluşturulan platformlarda, meslek ve meslektaş sorunlarının ülke sorunlarından bağımsız olamayacağı anlayışıyla, katılımcılığın temel alınarak yürütüldüğü çalışmalarına ve ülkemizin temel sorunlarına ilişkin görüşlerin ortaya konulmasına devam edecektir.
- Hep daha fazla üretim ve aşırı tüketim odaklı ekonomi anlayışının insanca yaşamın sürdürülebilirliği üzerindeki olumsuz etkileri görülmektedir. İnsanca hakça bir yaşam ve hakça paylaşım odaklı yeni bir anlayışa olan ihtiyaç kendisini bütün yakıcılığıyla hissettirmektedir. Odamız planlı bir kalkınma ve istihdam odaklı sanayileşmeden, etkin ve yatırım kararları ile bütünleşmiş; mühendisten, bilim, AR-GE ve teknolojik gelişmeden yana bir ülke ile kendi kaynaklarına, birikimlerine dayalı bir ekonominin mümkün olduğu inancını taşımaya kararlılıkla devam edecektir.
- Küreselleşme süreç ve politikalarının, ekonomik, toplumsal, politik ve kültürel v.b. tüm alanlardaki yıkım ve tahribatlarına karşı, öncelikle stratejik öneme haiz tüm sektörlerde emekten yana politikalar oluşturulmalıdır.
- Dünya Bankası, IMF ve benzeri kuruluşların dayattıkları ekonomik ve sosyal politikalarla üretimi, yatırımı, sanayileşmeyi, bilim ve teknolojiyi saptıran, mühendisi ve çalışanı ile halkı dışlayan uygulamalar terk edilmeli, kamu yararı ve toplumu gözetken bir planlama esas alınmalıdır.
- TMMOB ve bağlı Odalarının tüm karşı çıkış ve uyarılarına karşın tek yanlı olarak imzalanan Gümrük Birliği anlaşmasının ve ardından uygulanan teslimiyetçi politikaların ülkemizi getirdiği nokta ortadadır. Bu nedenle tam üyelik müzakere süreçleri tamamlanmaya kadar Gümrük Birliği anlaşması mutlak askıya alınmalı, aynı yanlış politikalar AB'ye üyelik müzakere süreçlerinde sürdürülmemelidir. İçinde bulunduğumuz bilgi kirliliği ve yönlendirme ortamına ivedilikle son verilerek, tarama konusu olan başlıklarda müktesebat değişikliklerinin ülkemiz geleceğine etkileri tüm alanlarda ve tüm sektörlerde tartışmaya açılmalı, izlenmesi gereken politikalar oluşturulmalıdır.
- Ulusal, halktan yana bilim ve teknoloji politikalarının gerçekleştirilmesi için ilgili tüm kurumların eşgüdümünü sağlayacak çalışmalar yapılmalı, sanayide AR-GE ve inovas-

yonu ilişkin altyapının kurulması bu çerçevede içinde ele alınmalıdır.

- Ülkemizde kayıt dışı ekonomi, ulaştığı boyutların büyüklüğü, ekonomik, sosyal yaşamda yol açtığı büyük kayıplar ve sorunlar dikkate alınarak sınırlanmalı, kayıt içine çekilmeli, bu yönde denetim mekanizmaları işletilmelidir.
- Rüşvet ve yolsuzluğa dayalı ilişkiler açığa çıkarılarak cezalandırılmalı, bu ilişkileri engelleyecek netlikle düzenlemeler yapılmalıdır.
- İşsizliği, yoksulluğu ve borçlarımızı artıran, ülkemizin talanına yol açan IMF, DB patentli sadaka ekonomisi yerine, sanayinin planlı olarak kalkınma ve refahı sağlayacak biçimde geliştirilmesi, istihdam odaklı olması, yatırımların özellikle imalat sanayinde ve yüksek katma değerli üretim alanlarında yoğunlaştırılması teşvik edilmelidir.
- Dış ticaret açığı ve dışa bağımlılığı artıran ithalat politikasını önleyecek, özellikle aramalı ve yatırım mallarını üretecek yatırımlara öncelik verecek bir planlama yapılmalı ve teşvik edilmelidir.
- Kamu planlamasına, kamu yatırım, üretim ve kaynak kullanımına karşı çıkan, yatırımların gecikmesine, aksamasına ve kamusal hizmetlerde gerileme ve ticarileşmeye neden olan özelleştirme ve taşeronlaştırma uygulamalarından vazgeçilmeli, özelleştirilen yerler tekrar kamulaştırılmalıdır.
- Sağlık ve eğitimin temel insan hakkı olduğu esas alınarak, her türlü özelleştirmeye son verilmelidir. Sağlıkta piyasalaştırma ve özelleştirme projesinden, eğitimin metalaştırılmasından vazgeçilmelidir.
- Standart dışı, enerji yoğun teknolojilerin ithal edilmesi önlenmeli, mevcut tesislerde enerji verimliliğini artıracak modernizasyonlar yapılmalı; bu bağlamda çevreyi koruyacak, çevre dostu teknolojiler uygulanmalıdır.
- Ülkemize dayatılan ve fosil kaynak yakıtları esas alan dışa bağımlı enerji politikaları terk edilmeli, yenilenebilir kaynaklara, yerli enerji santralleri ile hidroelektrik esaslı santrallere öncelik verilmelidir. Yeniden gündeme gelen nükleer enerji santral ihaleleri durdurulmalı, enerjide dışa bağımlılığı pekiştirecek bu uygulamadan vazgeçilmelidir.
- Ulusal Ulaşım Master Planı hazırlanırken, karayolu yerine demiryolu ve denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için çaba gösterilmeli; her zaman toplu taşımacılıktan yana olunmalıdır. Ulaşım master planı hazırlığında kara yolu, deniz yolu, demir yolu ve hava yolu taşımacılığında dengeli planlamadan

yana olunmalıdır.

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetleri kamusal bir hizmet olarak algılanmalı, bu alanda çalışma koşulları arasındaki nedensel ilişkileri araştırmak ve bilimsel araştırma yapacak kurumlar oluşturulmalıdır. İşçi sağlığı ve iş güvenliğine önem verilmeli, eğitimlerde ilgili meslek örgütleri yetkilendirilmelidir. Meslek hastalıklarına ilişkin çalışmalar geliştirilmeli meslek hastalıkları hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.
- 12 Eylül Anayasası ve AKP'nin tekeli otoriter bir rejim oluşturma yönünde sunduğu öneriler reddedilmeli, tüm toplumsal ve siyasi oluşumların katılımının sağlandığı, eşitlikçi, özgürlükçü, toplumcu ve demokratik yeni bir Anayasa yapılmalıdır. Antidemokratik siyasi partiler ve seçim yasaları değiştirilmeli, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Tüm çalışanların örgütlenme ve sendikalaşma hakları yeniden düzenlenmelidir.
- Etnik kökenlerine göre insanları ayırıp birbirine kırdıracak her türlü uygulamaya, şiddete yönelik faaliyetlere, tüm şoven yaklaşımlara, barış, demokrasi ve halkların kardeşliğini sabote edecek davranışlara karşı çıkılmalıdır. Ülkemizin etnik milliyetçilik temelinde kamplaştırılmasına karşı çıkmak, etnik ayırım ve düşmanlıklara prim vermeyerek bir arada kardeşçe yaşamı savunmak, her türlü şiddeti ve provokasyonu lanetlemek, operasyonların durdurulmasını ve silahların bırakılmasını isteyerek, sağduyulu demokratik yaklaşımları egemen kılmak sorumluluğuyla davranılmalıdır.
- 12 Eylül askeri faşizminin ürünü olan YÖK bütün kurumlarıyla kaldırılmalı, ilköğretimden üniversiteye kadar eğitim, parasız, eşit, bilimsel, demokratik ve fırsat eşitliğine uygun olmalıdır. Herkese ana dilde eğitim hakkı verilmelidir. Mühendislik eğitim ve öğretim programları çağdaş teknolojiye ve bilim politikalarına uygun olarak yeniden düzenlenmelidir. Teknoloji fakülteleri, uzaktan mühendislik eğitimleri gibi bilimsel olmayan düzenlemelere derhal son verilmeli, yeni mühendislik fakültelerinin oluşturulması durdurulmalı, mevcutların fiziki ve akademik yapıları iyileştirilmelidir.
- 12 Eylül anayasası ile uygulamaya konulan ve meslektaşlar arasında ayrımcılığa yol açan kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek odalarına üyelik zorunluluğunu kaldıran düzenleme sonlandırılmalıdır.
- Meslek yaşamında kadın mühendislere ve

bütün kadınlara yönelik her türlü cinsiyet ayrımcılığına karşı çıkılmalıdır. Kadın istihdamının ve eğitiminin artırılması sağlanmalıdır. Kadına yönelik din, töre, namus ve feodal kültürden kaynaklanan her türlü maddi manevi şiddetin son bulması için ciddi çalışmalar yapılmalıdır.

- Kadın üyelerinin Oda çalışmalarına daha aktif katılımını sağlamak amacıyla Odamız, tüm Şubelerinde Kadın Mühendisler Komisyonu kurulmasını sağlamalıdır.
- Ülkemizin tarihi, kültürel ve doğal varlıklarını yok etme pahasına yapılmak istenen maden ve enerji tesislerine dur denilmelidir. Kazdağları, Bergama, Fırtına Vadisi, Alianoi, Munzur, Hasankeyf, Karadeniz Bölgesi ve diğerleri değerlerimizdir, korunmalıdır.
- En son TEKEL işçilerine yönelik uygulamada somutlandığı üzere, kamu personel rejiminde ve bütün çalışma yaşamında güvencesiz, sendikasızsız çalışma koşullarına son verilmelidir. Kamu çalışanlarının özlük hakları korunarak geliştirilmeli, grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır. Kriz bahane edilerek yaygınlaştırılan mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçilerin düşük ücretlerle, esnek, güvencesiz istihdam modeli/biçimleri kapsamında çalıştırılmasına karşı çıkılmalıdır.
- 1 Mayıs İşçi Bayramı ve 26 Mayıs Genel Grevinde MMO üyeleri ile birlikte emek ve meslek örgütleri ile birlikte yine alanlarda olacaktır.

Yukarıda sıralanan sorunlara ilişkin talep ve gerekliliklerin gerçekleşmesi için Odamız kararlı tavırını sürdürecektir; örgüt birimlerimizle gerekli çalışmaları yapacak; emek ve demokratik kitle örgütleri ile ilişkilerimiz bu yönde geliştirilecektir. Amacımız çağdaş, eşitlikçi, özgür, demokratik, sanayileşmiş, kalkınmış, tam bağımsız bir Türkiye'ye ulaşma yolunda birlikte üretmek ve birlikte paylaşmak anlayışı ile daha etkin ve daha güçlü bir Makina Mühendisleri Odası olmaktır.

Önümüzdeki dönem mücadeleyi yükseltme zamanıdır.

Yaşasın MMO Örgütlülüğü! Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü!

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

